

Smart forkledning

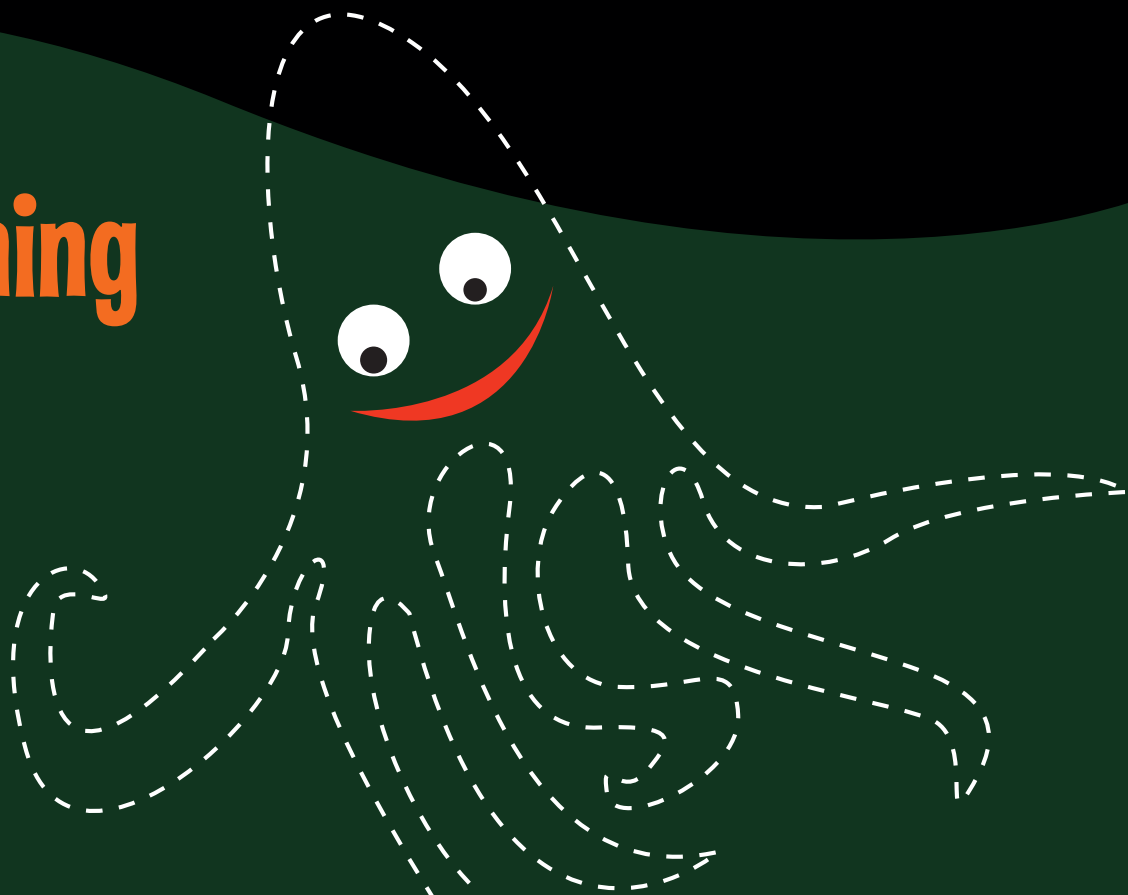
TEKST: TROND RØDVIK

600 meter under havoverflata er det bare de barskeste som overlever. Der er det kaldt, mørkt og lite næring. En liten, gjennomsiktig geléklump har likevel funnet seg godt til rette her. Den tre centimeter lange blekkspruten *Japetella heathi* basker rundt i det nesten bekmørke havet. Blikket har den vendt nedover. Der sirkler det nemlig sultne fiender.

Fiendene angriper helst fra undersiden. I lyset fra overflata ser de omrisset av godbiter over seg. Den lille blekkspruten kan som regel puste lettet ut. Med den gjennomsiktige kroppen kaster den ikke skygge. Men på turene sine ned mot 1000 meter er den ikke fullt så trygg lenger.

Der møter den blant annet dragefisker, en fisk med helt spesielle egenskaper. Fra organer langs kroppen sender den nemlig ut sterkt lys som lett fanger opp blekkspruter. Det er magesekken som blir opplyst. Det er den eneste kroppsdelen som ikke er gjennomsiktig. Forkledningsmesteren må i aksjon. Straks!

På under ett sekund har den blitt mørk og går nesten i ett med havet. Endringene skjer i hudcellene i blekksprutskinnen. Med en liten muskelbevegelse har pigmentene i huden endret størrelse og blekkspruten endret farge. Med den nye fargen er den mye vanskeligere å få øye på. Den er sikret et langt og lykkelig liv i havet.

Delfiner sover helst om natten. Enkelte delfiner sover en tredjedel av døgnet.

FOTO: EYEQNET

Publisert i 2003

Gigantisk blekksprut funnet i Australia

For kort tid siden drev en kjempe-blekksprut i land i Australia. Den sjeldne blekkspruten veide mer enn 250 kilo og var nærmere 16 meter lang.

Kjempe-blekkspruten er så sjelden at ingen noensinne har sett et levende eksemplar av arten. Kunnskapen forskerne har om arten er basert på andre døde dyr som er fanget i fiskegarn eller som har blitt skylt i land.

FOTO: REUTERS/SCANPIX

Rester er også funnet i magen på spermhval. Spermhvalen er nemlig et av få dyr som klarer å hamle opp med denne blekkspruten. Et nytt eksemplar er derfor som en gave å regne til vitenskapen.

Funnet av akkurat denne blekkspruten har gjort forskerne spesielt nysgjerrige. Den ventet nemlig barn. Det kan bety at kjempe-blekkspruten formerer seg i farvannet rundt der den ble funnet. En del andre, spesielle arter gjør nemlig det.

Klin kokos

Da biologen Julian Finn skulle filme blekkspruten *Amphioctopus marginatus*, fikk han seg en skikkelig overraskelse. Og en real latter. Denne åttearmingene gjorde nemlig noe rart som ingen visste at den kunne.

TEKST: INGRID SPILDE

Denne blekksprutarten er kjent for å bygge seg skjold av skrap som den finner på sjøbunnen. Yndlingskrotet er halve kokosnøttskall som mennesker har slengt uti. Julian hadde begynt å filme en blekksprut som hadde rigget seg til under et skall. Det var da blekkspruten gjorde det: Den veltet ut og

snudde skallet så det ble en skål. Den la seg i skåla, stakk de åtte armene utenfor kanten og løftet hele stasen opp fra bunnen. Og så jogget den vekk på armspissene. En annen blekksprut stablet til og med to skall oppi hverandre før den stylvet av sted.

Intelligent

Julian var forbløffet. Bare skikkelig intelligente dyr bærer med seg redskaper på en slik måte. Og selv om forskerne visste at blekkspruten er et av de smarteste dyrene i havet, hadde ingen sett blekkspruter finne på noe slikt.